

30.11.2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki

Viite: Lausuntopyyntö 2.11.2015 Dnr 53/040/2014

Lausunto Nuorisolain uudistaminen -työryhmämuistion esityksestä uudeksi nuorisolaiksi

Lausunnon antaja

Lausuntoa Mikkelin ammattikorkeakoulussa on valmisteltu yhteisöpedagogikoulutuksessa ja Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juveniassa.

Lakiluonnoksen vahvuudet

Työryhmämuistiossa pidämme hyvänä tavoitteena nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen edistämistä. Samoin etsivän nuorisotyön tavoitteiden ja työn ammatillisuuden korostaminen on esityksessä hyvin onnistunut. Nuorisotyön määrittelyssä käytetty nuorilähtöisyys on toimiva ratkaisu. Kaiken kaikkiaan muistiossa esitetty lakiluonnos kuvaa hyvin nykytilannetta ja linjaa nuorisotyön tehtäväkenttää tulevaisuuteen.

Lakiluonnoksen haasteet

Pidämme ongelmallisena sitä, että laki ei näytä varsinaisesti velvoittavan kuntia toimenpiteisiin, joilla sinänsä hyvin tavoitteisiin voitaisiin päästä.

Valtion ohjaus näyttää entisestään kapenevan, mikä herättää kysymyksen siitä, kuinka lakiluonnos edistää hyvien tavoitteiden kuten esimerkiksi osallisuuden edistämistä? Lakiluonnokseen sisältyvän nuorisopoliittisen ohjelman velvoitusvaikutus jää niin ikään epäselväksi.

Lakiluonnos sisältää nuorisotyön edistämisen lisäksi myös nuorisotoiminnan edistämisen. Riittävätkö voimavarat tulevaisuudessa sekä nuorisotyön että nuorisotoiminnan edistämiseen?

Lakiluonnoksen 9 § puhutaan monialaisen yhteistyön kehittämisestä. Luonnoksessa mainitaan ainoastaan viranomaiset. Mielestämme monialaisessa yhteistyöverkostoissa tulisi olla mainittuna myös esimerkiksi järjestötoimijat.

30.11.2015

Muistiossa esitetään, että lain tavoitteina on muun muassa edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Varsinaisessa laissa osallisuuden ja vaikuttamisen tavoitteet eivät konkretisoidu.

Muistiossa viitataan väestörakenteen muutoksiin ja nuorten keskittymiseen yhä pienemmille alueille. Laissa ei kuitenkaan ole otettu huomioon sitä, miten tavoite nuorten osallisuudesta ja vaikuttamisesta toteutuu syrjäseutualueilla.

Nuorisopolitiikan uuteen määritelmään lisättyä osaa sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamisesta ei riittävästi perustella muistiossa.

Mielestämme lakiluonnoksen haasteet tiivistyvät kolmeen teemaan:

1. lakiluonnoksen velvoittavuuden puuttuessa on vaarana alueellisen ja paikallisen eriarvoisuuden lisääntyminen (esim. kuntien taloustilanteen vuoksi),
2. nuorisotoiminnan väljän määrittelyn vuoksi voidaan kuntakohtaisesti todeta kaiken nuorten osallisuuteen liittyvän olevan lainmukaista toimintaa
3. kolmannen sektorin toiminnan näkymättömyys lakiluonnoksessa ei vastaa nuorten palvelukokemusta (nuorten kannalta kaikki on palvelua).

Mikkelin ammattikorkeakoulu,
Kulttuuri- nuoriso- ja sosiaalialan laitos

Pekka Uotila
koulutusjohtaja